

Prof. Stanisław Radwański
ul. Katarzynki 7 m 6
80-834 Gdańsk

**Recenzja dotycząca działalności twórczej, artystycznej, dydaktycznej
i organizacyjnej Pana dr hab. Jana Tutaja opracowana
w związku z postępowaniem o nadanie tytułu profesora sztuk plastycznych
prowadzonym przez Radę Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych
w Krakowie.**

Jan Tutaj urodził się [REDAKOWANE] [REDAKOWANE] W latach 1984 – 1989 uczył się w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych. Kandydat w latach 1989 – 1994 studiował na Wydziale Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. Studia zakończył dyplomem z wyróżnieniem w pracowni Profesora Józefa Sękowskiego. Pracownikiem dydaktycznym macierzystego Wydziału Jan Tutaj został jesienią 1994 roku. Kwalifikacje I stopnia Kandydat uzyskał w 2002. W roku 2011 Jan Tutaj uzyskał stopień doktora habilitowanego. Kandydat obecnie jest zatrudniony na stanowisku profesora nadzwyczajnego. W latach 2016 – 2018 Jan Tutaj pełnił funkcję kierownika nowoutworzonej Katedry Podstaw Kształcenia Kierunkowego dla studentów I-go roku. Kandydat prowadzi obecnie I Pracownię Rzeźby dla studentów II-V roku. W roku 2003 Jan Tutaj otrzymał nagrodę Rektora III-go stopnia za osiągnięcia w pracy artystycznej i pedagogicznej. W roku 2007 Kandydat otrzymał Nagrodę Rektora II-go stopnia za wybitne osiągnięcia artystyczne i pedagogiczne, a w roku 2016 nagrodę I-go stopnia za osiągnięcia organizacyjne. W roku 2016 Jan Tutaj został również odznaczony medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz Srebrnym Krzyżem Zasługi. W ubiegłym roku Kandydat otrzymał, z rąk Prezydenta Miasta Krakowa, medal Honoris Gratia. Od czasu ukończenia studiów Jan Tutaj bierze czynny udział w życiu artystycznym swojego środowiska. Na bogatą paletę plastycznych aktywności Kandydata

składają się rzeźba, medalierstwo, rysunek i fotografia. Jan Tutaj prezentował swoje realizacje na czternastu wystawach indywidualnych. Kandydat brał udział w kilkudziesięciu wystawach i pokazach zbiorowych w kraju i za granicą. Jan Tutaj uczestniczył w wielu ogólnopolskich konkursach rzeźbiarskich, w których został laureatem licznych nagród i wyróżnień.

Oryginalna twórczość rzeźbiarska Jana Tutaja wymyka się jednoznacznym kwalifikacjom. Zróżnicowana gra kontrastowych zestawień formalnych nie odbiera tym pracom spójności. Zainteresowania Kandydata oscylują wokół syntetycznie traktowanej formy rzeźbiarskiej. Dowodem dużej sprawności warsztatowej i formalnej kreatywności jest bogactwo zaskakujących zestawień materiałów tak odmiennych jak m.in. drewno, kamień, szkło, beton, ceramiczna kamionka, pleksi, tkanina, lustro, blacha, wosk. Kandydat skutecznie unika pułapek nadmiernej narracyjności i ilustracyjności. W Jego pracach dominuje raczej formalna asceza, wzbogacona wykorzystaniem materiałów gotowych. Świadome sięganie do źródeł kultury łączy Jan Tutaj z badaniem napięć powstałych na jej styku z naturą. Istotną zaletą realizacji Kandydata jest ich otwartość na rozmaite interpretacje. Stały dialog z tradycją Jan Tutaj łączy z uwrażliwieniem na sens języka materii. Złożoność warstwy znaczeniowej tych realizacji sprzyja fascynacja Kandydata światem nauki ze szczególnym uwzględnieniem problematyki złudzenia optycznego i kwestii postrzegania. W interpretacji Jana Tutaja przestrzeń staje się polem gry między tym co realne, a tym co stanowi iluzję. Forma prac Kandydata często sprzyja rozważaniom o metafizycznym i egzystencjonalnym charakterze (na przykład cykl „Vanitus”). To może wyjaśniać pewną surowość języka artystycznej wypowiedzi i przywiązania do symbolicznej sfery wykorzystywanych materiałów. Należy zaznaczyć, że poszczególne środki wyrazu, w tym wypadku, nigdy nie są celem samym w sobie, ale służą do wyrażenia twórczej wizji. Analityczna obserwacja różnorodnych zjawisk łączy się płynnie z ukierunkowanym rozważaniem na temat istoty znaku. Ważną cechą twórczości Jana Tutaja jest świadome sięganie do źródeł kultury i szukanie w nich inspiracji dla własnej drogi artystycznej. Przykładem może być praca zaprezentowana w Galerii Jednej

Książki na początku 2017 roku (Praca „Rakio” 2016). Trzeba podkreślić szczególną fascynację Kandydata metalem. Jan Tutaj uznaje, ten wymagający materiał, za „rdzenne tworzywo rzeźbiarskie”. Ważnym elementem plastycznej aktywności Kandydata pozostaje rysunek. Dla Jana Tutaja stał się płaszczyzną oryginalnych i autonomicznych rozwiązań formalnych. Kandydat jest autorem szeregu udanych realizacji pomnikowych między innymi: Jana Matejki w Krakowie, Filipa de Girarda w Żyrardowie, czy pomnika „Synom Ziemi Sanockiej Poległym i Pomordowanym za Polskę w Sanoku”.

W swoim autoreferacie Kandydat prezentuje wybrane wątki swojej praktyki artystycznej z ostatnich 24 lat. Refleksje zostały sformułowane w sposób oryginalny i klarowny. Wiele miejsca poświęca Jan Tutaj własnym doświadczeniom twórczym, ale umieszcza je w szerszym kontekście. Rozważania Kandydata zostały wzbogacone trafnie dobranymi cytatami i odniesieniami.

Wysoko oceniając dorobek artystyczny Kandydata sędzę, że nie mniej znaczące są Jego osiągnięcia w ramach pracy dydaktycznej. Jako rzetelny, doświadczony pedagog Jan Tutaj umiejętnie łączy zdolność komunikowania się ze studentami z troską o rozwój ich warsztatowych umiejętności. Zachęca ich do świadomych wyborów, służących odnalezieniu własnego miejsca w gąszczu jednostkowych wypowiedzi. W programie Pracowni Rzeźby dla studentów II-V roku nacisk zostaje położony na zindywidualizowanie świadomości plastycznej przyszłych artystów. Kandydat zachęca studentów do odważnego podejmowania twórczego ryzyka. Duże znaczenie ma tu, nie tylko deklaratywna gotowość dydaktyka do wspólnego i partnerskiego rozwiązywania wszelkich sporów i wątpliwości, jakie mogą wystąpić w ramach twórczych poszukiwań.

Organizatorski talent sprawia, że Kandydat powszechnie postrzegany jest jako osoba przydatna i cenna w ramach funkcjonowania Uczelni. Wymiernym dowodem aktywności Jana Tutaja na tym polu jest fakt przyznania Mu w 2016 roku nagrody I-go stopnia właśnie za osiągnięcia organizacyjne. Lista pełnionych przez Kandydata funkcji organizacyjnych i koordynacyjnych jest długa. Jan Tutaj był opiekunem 15 plenerów studenckich w tym 3 zagranicznych. Kandydat od 2006

roku nieprzerwanie zasiada w Senacie ASP w Krakowie. W latach 2006-2012 był sekretarzem Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej. W roku 2012 Jan Tutaj został powołany do pełnienia funkcji prorektora ds. studenckich. Aktualnie sprawuje te obowiązki drugą kadencję. Jan Tutaj był koordynatorem programu IPS. Kandydat był także kuratorem kilku wystaw pedagogów macierzystego Wydziału. Jan Tutaj wykazuje sporą aktywność na polu naukowo-recenzenckim. Jej wymiernym efektem są 24 recenzje prac dyplomowych, 2 recenzje doktorskie, 6 recenzji habilitacyjnych jako członek i sekretarz komisji. Kandydat wyraża siebie także poprzez słowo. Ma w swoim dorobku szereg publikacji o charakterze popularno-naukowym. Jan Tutaj bierze aktywny udział w licznych popularyzujących sztukę, naukę i kulturę imprezach.

Najważniejszym osiągnięciem o charakterze naukowym, zrealizowanym po przewodzie habilitacyjnym jest dla Kandydata projekt badawczy „Przypadek i porządek. Artefakty w przestrzeni publicznej”. Projekt ten czeka jeszcze na pełne sfinalizowanie w postaci publikacji książkowej. „Przypadek i porządek...” jest już po fotograficznej kwerendzie, formalnie zamknięty. Efektem pasji badawczej Kandydata jest bogaty materiał merytoryczny. Po uzyskaniu habilitacji Kandydat wziął udział w kilku znaczących, międzynarodowych wydarzeniach artystycznych, z których najnowsze XIII Arte Laguna Prize (Wenecja/Włochy) miało miejsce w tym roku.

W ramach promocji młodej kadry naukowej Jan Tutaj był promotorem Krzesimira Wiatera (Dzieło – czyli fenotyp procesu twórczego” ASP im. Jana Matejki w Krakowie 2016) i Jacka Dudka („Konsonans treści i formy czyli o przenoszeniu treści w formę”. ASP im. Jana Matejki w Krakowie 2018). Kandydat brał także udział w Komisjach habilitacyjnych.

Twórczość Jana Tutaja to zjawisko oryginalne zarówno w warstwie samoistnej formy plastycznej związanej z artystycznym przesłaniem jak i w sferze rozwiązań warsztatowych. Plastyczna aktywność Kandydata dowodzi, że mamy do czynienia z bogatą, silną osobowością, zdolną do wykreowania wizji wyrazistej i rozpoznawalnej. Mimo znaczącego spektrum inspiracji, twórczość ta pozostaje

spójna. Każde nowe wyzwanie artystyczne, organizacyjne i pedagogiczne Jan Tutaj traktuje z podobnym zaangażowaniem. Obserwując plastyczne dokonania Kandydata dostrzec można stały rozwój świadomości twórczej. Uwagę zwraca duża aktywność wystawiennicza Jana Tutaja po uzyskaniu habilitacji. Ekspozycje zagraniczne to wymierny dowód na zafunkcjonowanie twórczości Kandydata także poza krajowym obszarem sztuki. Aktywność plastyczną Jana Tutaja postrzegać trzeba jako całość i sugestywnie przedstawioną artystyczną pełnię. Kompozycyjno-formalne i intelektualne niuanse stanowią jedynie formę jej uzupełnienia. Na przestrzeni ponad 20 lat pracy artystycznej Kandydat wypracował oryginalny styl przedstawiania; Jego język twórczy należy uznać za w pełni autentyczny. To sztuka znacząca i rozpoznawalna w skali kraju.

Twórczość Kandydata jest zjawiskiem poważnym, wysokiej próby intelektualnej. Prace wykonane po 2011 roku czyli po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego, stanowią wymierny dowód na przekroczenie zagospodarowanego wcześniej obszaru w rzeźbie.

Działalność plastyczna Jana Tutaja zyskała uznanie wśród krytyków i teoretyków sztuki. Lista poświęconych Kandydatowi pozytywnych recenzji prasowych jest długa. W dokumentacji znalazł się szczegółowy opis przebiegu dotychczasowej aktywności zawodowej okresów zatrudnienia i zajmowanych stanowisk.

Kandydat spełnia wszystkie kryteria warunkujące nadanie Mu tytułu naukowego profesora sztuk plastycznych.

Znaczące osiągnięcia artystyczne, dydaktyczne i organizacyjne Jana Tutaja, wysoka ocena tej osoby w środowisku i bogata, wzorowo opracowana dokumentacja sprawiły, że wniosek Rady Wydziału Rzeźby ASP w Krakowie uznają za godny poparcia.

Stanisław Radwański

Gdańsk, wrzesień 2019